

Ne bodem Vam slikal te jako zanimive dôbe narodnega in verskega razvoja. Kar bi utegnil povedati, to Vam pojasnjuje knjižica, katero imate pač v rokah, »Karol Miarka«. Kulturni boj je torej najprej pomagal, da je prišlo med ljudstvo več omike. Pred 20 leti je čitalo morebiti kak časopis 2000, danes ga čita najmanj 20.000 ljudij.

Miarka je v prvi vrsti deloval za katoliško stvar. To je bilo naravno, tako so zahtevale tudi razmere.

Prodal je časopis »Katolik« Poznanjcu gu. lic. Stanislavu Radiejewskemu, sedanjemu deželnemu poslancu kempenskemu.

Dasi se je tudi še dalje verska stran v boju najprej poudarjala, vendar je

začel g. Radiejewski polagoma poučevati ljudstvo tudi o narodnosti. Deloval je jako uspešno in plodovito. Sicer je moral sedeti tri leta in pol v ječi zaradi prestopkov tiskovnega zakona, a niti za las se ni oddaljil od prvotne poti. Moje pero je nezmožno, da bi ga opisalo, kakor je vreden. Samo to rečem na kratko: on je narodnjak v najlepšem in najboljšem pomenu, požrtvovalen, neustrašen, izvrsten kot časnikar, dober, plemenit kot človek, vrlo sposoben, da vodi narod in ga pripravlja za boj, vzgleden v vsakem obziru kot duhovnik.

Ta mož je torej dosegel, da jih danes le malo malo ne umeva, da Gornji Šlezak in Poljak — je isto.

(Konec.)

Kriva prisega.

rohôt iz grla spušča in grozno divji smeh —
Prisege krive nosi Cerín na sebi greh;
Ob mizo v vinski družbi zasaja trdo pest,
Pregnál bi rad iz prsij strašilo — svojo vest . . .

Do srede se pomiče viharno-temna noč,
A sosed moj odhajaš od vinske družbe vroč;
Za hrbtom pač kdo hodi, in kaj je pred teboj?
Mordá le sluh ti laže, te vara vid nocoj?

K prisegi pred razpelom povzdignil prste tri,
Da jezik ti popolno resnico govori:
Posezati ne vidiš po sebi prstov treh?
Pred sabo krvaveče razpelo glej na tleh!

A kaj po strani gledaš, prešinja li te strah?
Pogumno dalje stopi, ne bodi v srcu plah!
Grabé za vrat te prsti peklenščekove pestí,
Preti nogám peterih iz ran razpela kri.

Zapirajo ti sapo, že prsti te davé,
Pogubno ti oblija peneča kri nogé;
Nazaj — naprej ne gledí, zakrij z rokó obraz,
Le kar čez bližnji deri sosedov znani laz! —

Beži prek njiv in žetve, ni mar mu žitnih zrn,
Zge v prsih vest, nad glavo gavrán krohoče črn;
Ni zbegancu ograja, ni steber previsok,
Bojím se, da prelomi mu vrat predrzen skok. —

Ko solnce prisijalo čez sinje je goré,
Pri vaški jami v trumi šepečejo ljudjé:
Čerín da je premaknil posestva bil mejnfk,
Prisegat šel je včera, zdaj Bog mu je sodnik.

—g—

Josip Ogrinec.

(Spisal *Josip Benkovič*.)

I.
Ob okrajni cesti, ki se vije iz Kamnika proti Kranju, leži dobro četrt ure od mesta lična vás Podgorje. Bujno-zeleni travniki in plodna polja, ki se prostirajo pod njo, ter nad njo gosto-zarasten, podolgast hrib, ki sega več kot eno uro v daljavo, pričajo nam, da na podgorskih seljakih še ne gloje ona osodepolna bolezen, ki hoče siloma uničiti blagostanje marljivemu slovenskemu oratarju.

V dolgi vrsti mnogobrojnih selskih poslopij se odlikuje zlasti druga hiša od Kamnika sèm; i po velikosti i po lepoti nadkriljuje vse svoje sosede. Zidana je v eno nadstropje na nekolikem višku; stranska poslopja se vrsté s hišo v podobi čveterokota, sredi katerega je prostran dvor. Gosto sadno drevje najraznejše baže jo obdaje krog in krog.

To je »Medvedov dom«. V tej hiši (štev. 2) se je porodil 4. avgusta 1844 Josip Ogrinec. Oče mu je bil Josip in mati Neža, rojena Pogačar iz Zlatega polja. Imela sta šest otrok: Marijo, Josipino, Franceta, Josipa, Ivana in Alojzija. Josipina in France (dvojčka) sta umrla v zorni mladosti, vsi drugi, razven našega Josipa, še živé.

Oče Joža Ogrinec (prvotno se je pisal Vogrinec) je bil vrlo nadarjen kmet. Dasi so mu bili stariši zeló siromašni, vendar je mali sinko marljivo hodil v kamniško ljudsko šolo. Najboljši dobrotnik mu je bil njegov boter, kamniški dekan Janez Prelesnik. Ko je Joža sam prevzel gospodarstvo, opomogel si je v kratkem z umnim kmetovanjem. Sezidal si je velik dom, kakoršnega ni v celi vasi, in pridružil svojemu posestvu mnogo zemljišč v obližju. Poljski pridelki in opekarstvo, katerega se je lotil, polnili so mu shrambe tako, da se je kmalu povspel nad vse sovaščane. Ker je bil tudi precej naobražen, jako ljudomil in prijazen mož, izvolila si ga je soseska za župana; to čast je užival mnogo let. Bil je pravi vzor poštenega slovenskega oratarja, priprost, a vrlo značaj, kakoršni, žalibog, vedno bolj ginejo med nami. Le nekoliko premehak je bil radi prirojene mu odkritosrčne ljubeznivosti.

Mati Neža, pet let mlajša od soproga, ni nikdar hodila v šolo. Ni čuda torej, da je imela v marsičem drugačne nazore nego njen mož. Presojevala je vse le s porabnega stališča in tako tudi ukrepala, češ, le roke morejo kmetu